

**Zo thuis mogelijk en voorkomen van
uithuisplaatsingen,
hoe doen we dat met elkaar?**

Nieuwe werkwijze plaatsing in de JeugdzorgPlus

elker Jeugdhulp & onderwijs

accare

molendrikk

Aanleiding

Oproep van wethouder Molema om te komen met vernieuwende ideeën om uithuisplaatsingen te voorkomen en daarmee kosten te verminderen.

“Ze hadden me wel gewaarschuwd, maar ze waarschuwen voor zoveel. En nu zit ik opeens hier.”

“Opeens werd ik opgehaald door de politie. Zonder spullen werd ik meegenomen. Ik kreeg niet eens tijd om mijn schoenen aan te doen.”

“Hoge hekken, ik moet alles vragen, kan niet naar mijn vrienden. Ik mag helemaal niks. Ik zit vast.”

“Niemand wil mij meer. Zelfs mijn ouders niet. Mijn broertje heeft ondertussen mijn slaapkamer ingepikt. Ik doe er blijkaar niet meer toe.”

“Ik heb geen idee hoe lang ik hier moet blijven en ik weet ook niet waar ik naar toe ga. Niemand vertelt of regelt iets.”

Ontwikkelingen

- Half 2027 zijn de JeugdzorgPlus-plekken (in de huidige vorm) om- en afgebouwd.
- Afbouw kan alleen plaats vinden als we de in- en uitstroom beter en tijdig organiseren.
- Dit vraagt om een nieuw besef en manier van werken bij alle bij jeugdhulp betrokken partijen.
- De voorgestelde nieuwe werkwijze sluit aan bij/ is een uitwerking van de pijler ‘Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk’ uit de Hervormingsagenda.

Knelpunten (1)

Geconstateerd wordt dat:

- een groot deel van de jongeren (circa 70%) met een spoedmachtiging in de JeugdzorgPlus worden geplaatst (i.p.v. een reguliere machtiging);
- opschaling in aanloop naar plaatsing te laat gebeurt en zonder de juiste kennis/partijen erbij te betrekken;
- er bij vrijwel geen enkele jongere die in de JeugdzorgPlus is geplaatst een (kwalitatief goede) gedeelde Verklarende Analyse is opgesteld waarmee al ruim voor plaatsing in de JeugdzorgPlus gewerkt werd;
- specialistische ambulante hulp te weinig ingezet wordt ter voorkoming van plaatsing in de JeugdzorgPlus;
- er geen gedeelde visie is op risico's en het afwegen daarvan in casuïstiek waar veiligheidsvraagstukken spelen.

Knelpunten (2)

Dit leidt er o.a. toe dat:

- er nog steeds jongeren in de JeugdzorgPlus geplaatst worden zonder plan (op basis van een analyse) en zonder dat ze dit hadden zien aankomen;
- er nog steeds jongeren geplaatst worden zonder dat er een zorgoverleg of spoedberaad is geweest waar ze bij aanwezig waren;
- er nog steeds jongeren worden geplaatst zonder dat ze de kans hebben gevoeld zich aan te passen en/of te stoppen met bepaalde gedragingen;
- er nog steeds jongeren geplaatst en verplaatst worden zonder perspectief, dus zonder dat ze weten waar ze het voor doen en waar ze gaan wonen;
- zonder overeenstemming tussen jongere ouders en andere gezaghebbenden over dat plaatsing nodig is.

Doele opdracht

- Het ontwikkelen van een effectieve werkwijze ter voorkoming en vermindering van het aantal (spoed) plaatsingen in de JeugdzorgPlus.
- Het stimuleren van de route van reguliere plaatsing in de JeugdzorgPlus wanneer plaatsing onverkomeijk is.
- Einddoel: het voorkomen van uithuis- en verplaatsingen van kinderen en jongeren.
- Bij de uitwerking van de opdracht staat het kind- en gezinsperspectief voorop (en niet een bezuiniging).

N.B. De nieuwe werkwijze heeft (*in eerste instantie*) betrekking op de jeugdhulpregio Groningen en Drenthe. Wens is om Friesland ook z.s.m. aan te laten sluiten. Hierover zijn de gesprekken gaande.

Wat zijn werkzame factoren in effectieve hulpverlening bij complexe problematiek?

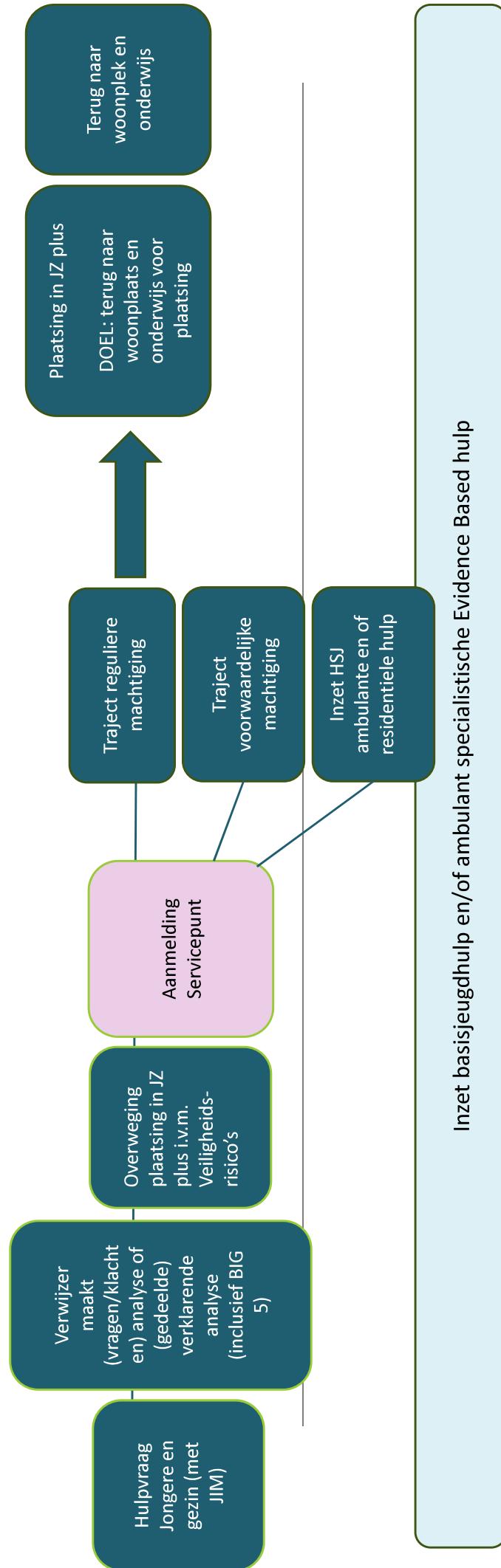
Huidige route aanvraag machtiging

- (Gezamenlijke verklarende) Analyse opstellen
- Hulpvraag in kaart gebracht met ouders en kinderen
- Tijdige ambulante hulp ingezet
- Tijdig de benodigde expertise ingeschakeld
- Matched care i.p.v. stepped care
- Consultvraag stellen bij Servicepunt
- Aanvraag machtiging

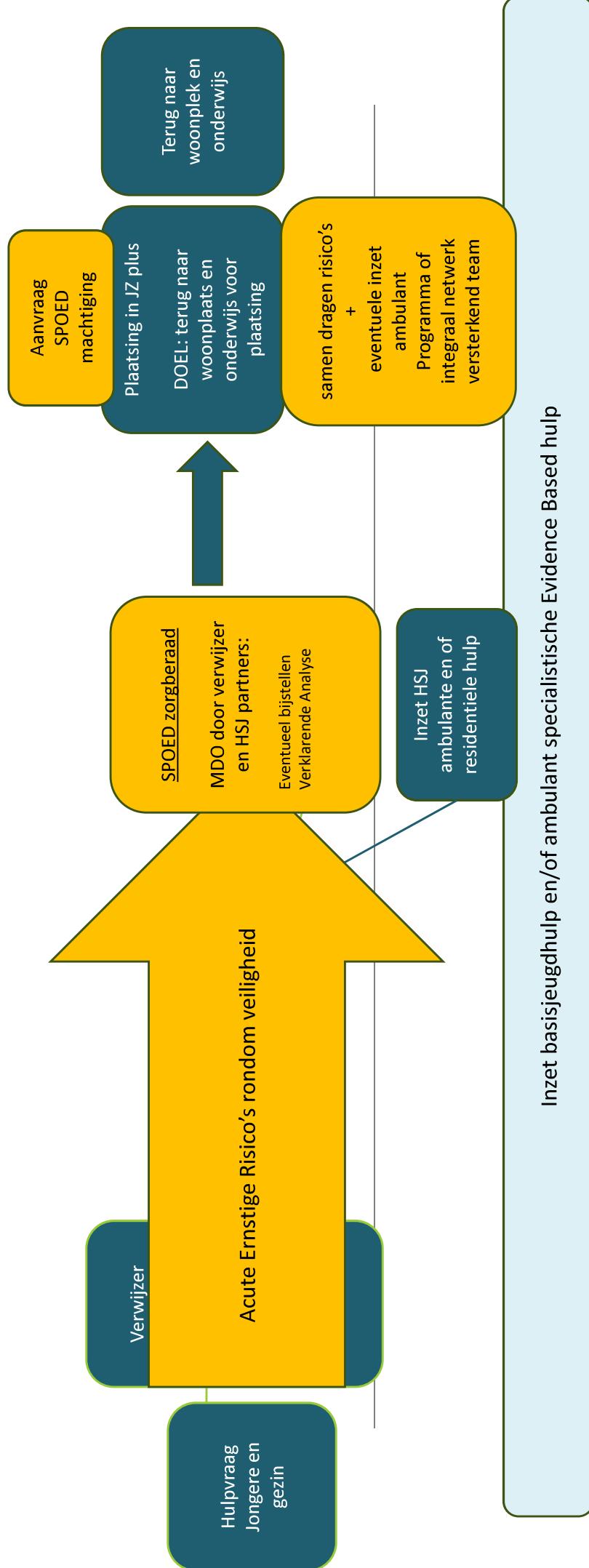
Waarom lukt het niet om volgens de huidige route te werken?

Olfantenpadje	Hoge druk	Handelingsverlegenheid	
	Wisselingen in personeel	Crisis	Route servicepunt is slecht bereikbaar Gebrek aan vertrouwen
Tunnelvisie		BesluiteLoos	Onthrekende verantwoordelijkheid
	Ontbrekende verantwoordelijkheid		
Tijdnoot		Te lang gewacht	Angst Niet durven/willen afschalen
			Onduidelijkheid regie
Haast!	Wetten en regels	Te lang zelf proberen	Lang wachten op reactie Concurrentie gevoelens
	Bang voor oordeel		Spreken andere taal Onduidelijkheid
	Tijdsdruk		
		Bureaucratie	
			Niet gebruik maken van elkaars expertise
		Te weinig kennis	Te laat verklarende analyse Route is bij definitie vertragend
	Geen samenwerking	Wachtlijst	
	Geen (volledige) verklarende analyse		
	Route niet kennen		Te veel partijen, te veel meningen

Hernieuwde Werkwijze reguliere plaatsing

Hernieuwde Werkwijze spoedmachtiging

Kun je vinden in het voorstel voor deze nieuwe werklijzen, waarom wel of niet?

- Meer evaluatiemomenten
Inzet ambulante zorg
- Kind betrekken**
Wat als ondersteuning vd HSJ niet toereikend is?
- Investeren in trainingen VA**
Wat bij ontbrekend perspectief?
Gezamenlijke verantwoordelijkheid
Veel obstakels
Wat doen bij afwijzing UHP?
- Ja**
- Mandaat
Focus netwerk jongere
Durfen vertragen
- Deels
Voorlopige machtiging als norm
Tijd?
Wat als woonperspectief ontbreekt?
- Meer inzet lokale teams**
- Genoeg hulpverleners?
Waarom wachten met VA?
- Duidelijkheid regievoerder**
HSJ vooraf aan aannmeldservice
Wat gebeurt er met het gezin bij een UIHP?

Wat moeten we organiseren?

Zorgallerheid en bewustzijn verwijzers/ jeugdhulpaanbieders verhogen en vergroten met als doel kennis over de nieuwe werkwijze, de werking van een (spoed)plaatsing en kennis van hoe om te gaan met veiligheidsvraagstukken met de hele keten te delen.

1. De nieuwe werkwijze vraagt om het vermogen om veiligheidsrisico's gezamenlijk te wegen en te dragen door de hele keten. Dit vraagt om het gezamenlijk maken van afspraken met betrekking tot proportionaliteit, subsidiariteit en doeltreffendheid/matigheid.
2. Trainen verwijzers en betrokken zorgprofessionals (aanbieders) in het opstellen van de gedeelde Verklarende Analyse en beschikbaarheid van ondersteuning en consultatie daarbij.
3. Organiseren inzet HSJ kennis (koppelen aan Servicepunt) voor de inzet van een spoedberaad.

-
- 4. Versnelde toegang (na spoedberaad) tot specialistisch aanbod door inrichten van een Integraal Netwerkversterkend Team (INT) waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande ambulante programma's.
 - 5. Monitoringsysteem inrichten en JENN betrekken bij analyseren gegevens. Op basis hiervan een leercyclus op gang brengen en voortdurend te verbeteren.
 - 6. Kennis over de nieuwe werkwijze en het proces van een (spoed)plaatsing moet breed besproken en gecommuniceerd worden. Hiervoor moet een communicatiestrategie bepaald worden die uitgewerkt moet worden in een communicatieplan.

-
7. Verbinding met aanpalende opdrachten en ontwikkelingen zoeken, zoals met het Expertteam en de opdracht m.b.t. het realiseren van een Centrale Toegang JZ+.
 8. Verbinding zoeken met het JENN op de onderwerpen gedeelde Verklarende Analyse, monitoring (beeld schetsen van regio en waar zitten de interventiemogelijkheden), organiseren leercyclus en onderzoek naar dekkend zorglandschap.
 9. Nadere uitwerking van bovenstaande in een plan van aanpak met uitvoeringsplan. Fasering, een risicoanalyse en de wijze van financiering van de nieuwe werkwijze zijn hier onderdeel van.

Wat kunnen we vanaf morgen anders doen?

- Hanteren reguliere route plaatsing
- Afwegen en inzetten (specialistische ambulante) alternatieven
- Tijdig hulp vragen en elkaars expertise betrekken (door verwijzers en aanbieders onderling)
- Faciliteren van maatwerkoplossingen/ financiering (door gemeenten)
- Op tijd inbrengen bij Servicepunt en/of Expertteam
- Gedeelde verklarende analyse (bij complexe problematiek en dreigende ver- en uithuisplaatsing)
- Op tijd en doorlopend voeren van het goede gesprek met jongere en omgeving over de risico's, dilemma's en veiligheid.

Wat vraagt tijd voor ontwikkeling?

- Ontwikkelen en inrichten Integraal Netwerkersterkend Team (INT)
- organiseren en faciliteren Consultatiefunctie
- (Samen met het JENN) een monitoringssysteem inrichten ten behoeve van het organiseren van een lerend landschap
- uitbreiden Servicepunt (bemensing en bekostiging)

We sluiten hierbij aan bij wat er al is!

Waar werken we naar toe?

In 2027:

- Is voor alle jongeren met een machtiging voor plaatsing in een residentiële voorziening een gedeelde verklarende analyse opgesteld
- Is voorafgaand aan een uithuisplaatsing een ambulant traject of residentiële behandelplek ingezet of ten minste overwogen
- Weten we spoedplaatsingen te voorkomen
- Hebben alle jongeren met een machtiging perspectief op onderwijs en een woonplek

Als we volgens de nieuwe werkwijze gaan werken, dan moet ik het volgende anders doen...

- Eerder hulp vragen
 - Hou het simpel
 - VA als uitgangspunt
 - Trainen VA
 - Consulteren servicepunt
 - Werken vanuit leefwereld, niet systeemwereld
 - Heldere stop op horizon voor jongere
 - Kennis naar het voorveld
 - Elkaar sneller kunnen vinden
 - Cliënten onderzoek met terugwerkende kracht
 - Nieper tijd investeren in jongere
 - Lokale partijen essentieel
 - Onderwijs onderdeel laten zijn vd behandeling
 - Vertrouwen
 - Samen verantwoordelijk
 - Kwetsbaar durven opstellen
 - Thuis juiste route vertellen
 - Meer perspectief plekken

Bedankt!